

Til lovforslag nr. L 126. Betænkning afgivet af Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik den 17. maj 2002

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven

(Ændring af reglerne om ret til kontanthjælp, introduktionsydelse m.v.)

[af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen)]

1. Ændringsforslag

Der er af beskæftigelsesministeren stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 1. marts 2002 og var til 1. behandling den 21. marts 2002. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 5 møder.

Høring

Lovforslaget blev samtidig med fremsættelsen sendt i høring. Den 19. marts 2002 sendte beskæftigelsesministeren de indkomne høringssvar til udvalget, og den 6. maj 2002 sendte beskæftigelsesministeren et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Dansk Arbejdsgiverforening,
Dansk Ungdoms Fællesråd,
De Samvirkende Invalideorganisationer,
Landsorganisationen i Danmark,
Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre og
Udvalget om etniske minoriteter.

Deputationer

Endvidere har Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre og Dansk Flygtningehjælp mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Samråd

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til mundtlig besvarelse, som denne har besvaret i et åbent samråd den 14. maj 2002. Ministerens talepapir fra samrådet er optrykt i bilag 2 til betænkningen.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 25 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Desuden har udvalget stillet 2 spørgsmål til skriftlig besvarelse, som forventes besvaret inden lovforslagets 2. behandling.

10 af udvalgets spørgsmål og beskæftigelsesministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

Beskæftigelsesministerens bemærkninger til punkt 12 i brev fra UNHCR af 19. marts 2002 er optrykt som bilag 3 til betænkningen.

Endvidere er beskæftigelsesministerens høringsnotat optrykt som bilag 4 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af integrationsministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil hverken stemme for eller imod de af integrationsministeren stillede ændringsforslag.

Mindretallet finder det afgørende, at integrationen af udlændinge og flygtninge styrkes, så de i større omfang kommer til at deltage i og bidrage til det danske samfund på lige fod med andre. Mindretallet indstiller derfor lovforslaget til *forkastelse*, da lovforslaget ikke opfylder målene om øget integration og bedre adgang til arbejdsmarkedet.

Mindretallet er enig med regeringen i intentionerne om

- at øge integrationen af flygtninge og indvandrere,
- at alle indbyggere som udgangspunkt har en selvforsørgerpligt,
- at det at have et arbejde fremmer integrationsprocessen, og
- at Danmarks udlændingepolitik skal respektere internationale forpligtelser.

Problemet er blot, at disse intentioner på ingen måde tilgodeses ved dette lovforslag.

Lovforslagets snævre fokus på arbejdsintegration kan tilsidesætte den sociale integration, der ellers er en forudsætning for at deltage i det øvrige samfundsliv, herunder foreningslivet, således som det er påpeget i flere hørings svar. Mindretallet finder det afgørende, at der er et helhedsperspektiv i integrationsarbejdet, således at flygtninge og indvandrere ikke kun fungerer på arbejdsmarkedet, men også i samfundet i øvrigt.

Mindretallet ønsker at gøre opmærksom på, at loven kan medføre tabte eksportindtægter til Danmark. Mange danskere vil være bekymrede for at rejse ud af landet i længere tid, hvis det betyder, at de selv eller deres pårørende på den måde mister sociale rettigheder. Konsekvensen kan være, at danske virksomheder får svært ved at stille med de rigtige medarbejdere ude i verden. Resultatet er tabte indtægter for det private erhvervsliv og for Danmark.

Socialdemokratiet har i beslutningsforslag nr. B 80 anvist andre veje til at sikre disse målgrupper beskæftigelse i samme omfang som alle andre.

Dette beslutningsforslag rummer med sine 40 punkter desuden mange anvisninger på, hvordan den sociale integration kan fremmes, herunder

en forpligtelse for de to målgrupper til deltagelse i hele samfundslivet på lige fod med andre.

Socialistisk Folkeparti har fremlagt et samlet oplæg til, hvorledes partiet finder, en velfungerende modtagelsespolitik skal udformes, så udlændinge, herunder flygtninge, får reelle muligheder for at udnytte deres ressourcer.

Det Radikale Venstre har ligeledes fremlagt et samlet oplæg til, hvorledes partiet mener, integrationen skal og kan forbedres.

Enhedslisten har ved flere lejligheder fremlagt forslag til reelle integrationsinitiativer, såvel hvad angår integration på arbejdsmarkedet og på uddannelsesområdet som generelt i det danske samfund.

Mindretallets kommentarer til de enkelte elementer i lovforslaget:

Starthjælp

Mindretallet lægger afstand til indførelsen af nye sats for starthjælp. Den forrige regering har tidligere uden succes søgt at fremme integrationen ved en lavere ydelse end kontanthjælpen, og den anerkendte kritikken fra bl.a. UNHCR og ændrede ydelsesniveauet igen. Mindretallet er enig i UNHCR's vurdering af, at den lave ydelse vil udsende et negativt signal om de bidrag, som flygtninge yder til det danske samfund, samt enig i UNHCR's spørgsmålstejn ved den logiske begrundelse for og lovligheden af bestemmelsen om starthjælp i lovforslaget.

Den nye starthjælp vil i et væsentligt omfang øge kommunernes udgifter til enkeltbevillinger i de såkaldte særlige tilfælde, alene for at en familie kan få betalt de mest basale omkostninger. Mindretallet henviser derfor især til hørings svarene fra Kommunernes Landsforening og fra Københavns Kommune.

Mindretallet frygter, at kombinationen med starthjælp og kun ydelser til de 2 yngste børn vil forarme en del flygtninge og indvandrere, så alene privatøkonomien sætter dem uden for det almindelige samfundsliv. Mange vil ikke kunne afse økonomi til at betale for egen eller for børns deltagelse i foreningslivet, herunder at gå til sport eller spejder eller deltage i aftenskoler og lign. Resultatet bliver det modsatte af integration: De fastholdes i eget netværk isoleret fra det øvrige samfund.

Mindretallet finder ikke, at den nye, mangeårige starthjælp kan sammenlignes med SU, idet ikke hele 7-års-perioden kan betragtes som en uddannelsestid. Ved siden af SU kan studerende typisk optage lån til hjælp til forsørgelse/gennemførelse af studierne, og almindelige studerende har en række fordele i form af forskellige rabatter. Ingen af disse muligheder vil være tilgængelige for personer på starthjælp i 7-års-perioden.

Forøgelse af længden af midlertidig opholdstilladelse fra 3 til 7 år

Mindretallet finder, at en vigtig forudsætning for såvel en arbejdsmæssig som en social integration er, at det enkelte menneske kan se fremtiden trygt i møde. En forlængelse af den nuværende periode på 3 år til 7 år for at kunne få permanent opholdstilladelse vil øge utrygheden hos den enkelte og vil virke direkte demotiverende for den enkeltes personlige investering i integrationsprocessen. Denne forlængelse vil modvirke manges evne til at uddanne sig og at lære godt dansk, hvilket er afgørende forudsætninger for at blive selvforsørgende.

Mindretallet finder det uanstændigt, at flygtninge og indvandrere, der opholder sig lovligt i Danmark, men som har svære begrænsninger i arbejdssevnen, kan fastholdes på et meget lavt forsørgelsesniveau i op til 7 år.

Den ændrede procedure for stillingtagen til eventuel hjemsendelse

Mindretallet frygter, at ægtefæller, der bryder ud af et voldeligt ægteskab, hjemsendes, inden de har haft en reel chance for at forsørge sig selv, idet mangelen på faglige kompetencer m.v. ofte vil være en hindring for hurtigt at finde et arbejde. Nedsættelsen af perioden fra 1 år til ½ år for stillingtagen til eventuel hjemsendelse vil betyde øget risiko for, at ægtefæller vælger at blive i et ikke velfungerende ægteskab. Konsekvensen kan være vanskeligt oprettelige skader hos såvel børn som voksne (typisk kvinder).

Yderligere bemærkninger

Mindretallet tager kraftigt afstand fra lovforslagets totalt manglende hensyn til personer med handicap, traumer og følgetilstande efter krigshandlinger og/eller tortur, herunder forslaget om, at de ikke længere skal være omfattet af de

almindelige revalideringsydelse. Det vidner om en stor mangel på indblik både i disse menneskers forhold og i arbejdsmarkedets almindelige tilbud, når beskæftigelsesministeren i spørgsmål om fremtidige vilkår for handicappede flygtninge og indvandrere blot henviser til, at de kan indgå i et fleks- eller skånejob. Arbejdsmarkedet er ikke altid gearet til at påtage sig denne sociale opgave for en gruppe personer med så atypiske og sammensatte problemer.

Mindretallet har noteret sig, at regeringen som en del af aftalen med Dansk Folkeparti nedsætter et udvalg, der sammen med Kommunernes Landsforening skal følge belastningen af kommuneøkonomien i forbindelse med udmøntningen af den nye lovgivning på udlændingeområdet. Dette kunne tyde på, at regeringen trods alt er usikker på, om de forudsætninger, der er indbygget i de forskellige lovforslag på udlændinge- og integrationsområdet, holder.

Mindretallet har endvidere noteret sig, at beskæftigelsesministeren i samråd har afvist at forholde sig til det faktum, at der er mangel på boliger til en pris, der kan betales med den foreslåede nedsatte ydelse.

Et andet mindretal i udvalget (IA) vil redegøre for sin stilling ved lovforslagets 2. behandling.

Kristeligt Folkeparti, Tjóðveldisflokkurinn og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *beskæftigelsesministeren*, tiltrådt af et flertal (V, DF og KF):

Til § 1

1) I det under nr. 4 foreslåede § 3, stk. 5, ændres »Den Nordiske Konvention om social bistand og tjeneste« til: »den nordiske konvention om social bistand og sociale tjenester«.

[Redaktionel ændring]

Bet. o. lovf. vedr. aktiv socialpolitik og integrationsloven

2) Det under *nr. 8* foreslåede § 11, stk. 3, 2. pkt., affattes således:

»I beregningen af opholdstiden indgår perioder, hvor ansøgeren har haft folkeregisteradresse her i riget, medmindre særlige grunde fører til et andet resultat.«

[Opholdskriteriet bygger på folkeregistrering]

3) I den under *nr. 11* foreslåede affattelse af § 25, stk. 5, affattes 1. pkt. således:

»Hjælp efter stk. 1, nr. 1, eller stk. 4 er betinget af, at børnene opholder sig her i landet.«

[Redaktionel ændring]

Til § 2

4) *Nr. 7* affattes således:

»7. I § 30, stk. 1, udgår »27 a,«, og i § 30, stk. 1, § 30, stk. 4, og § 34, stk. 2, ændres »§ 29, stk. 2,« til: »§ 29, stk. 1, jf. § 36 i lov om aktiv socialpolitik.«

[Redaktionel ændring]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 2

Bestemmelsen foreslås præciseret, således at opholdskriteriet bygger på folkeregistrering og ikke på, hvorvidt den pågældende har haft lovligt ophold, der også omfatter processuelt ophold, f.eks. mens en opholdstilladelse er under behandling.

De særlige grunde, der kan føre til et andet resultat, kan f.eks. være ophold i udlandet, der ikke kræver framelding fra folkeregistret, jf. CPR-lovens § 24, eller udenlandske statsborgere, der ikke registreres i CPR, f.eks. sådanne, som er registreret i Udenrigsministeriets protokol, jf. CPR-lovens § 18.

Til nr. 3

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 4

Ændringen er redaktionel.

Birthe Rønn Hornbech (V) Jens Vibjerg (V) Inge Dahl-Sørensen (V) Marianne Pedersen (V)
Jørgen Winther (V) fmd. Pia Kjærsgaard (DF) Peter Skaarup (DF) Else Theill Sørensen (KF)
Lars Barfoed (KF) Ritt Bjerregaard (S) Sophie Hæstorp Andersen (S) Morten Bødskov (S)
Anne-Marie Meldgaard (S) nfmd. Kamal Qureshi (SF) Elsebeth Gerner Nielsen (RV)
Søren Søndergaard (EL) Kuupik Kleist (IA)

Kristeligt Folkeparti, Tjóðveldisflokkurinn og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	56*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 126

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 14/3-02 med hørings svar fra De Samvirkende Invalideorganisationer
2	Spm. 1 om kommentar til henvendelsen af 14/3-02 fra De Samvirkende Invalideorganisationer, til beskæftigelsesministeren
3	Henvendelse af 13/3-02 fra Landsorganisationen i Danmark
4	Spm. 2 om kommentar til henvendelsen af 13/3-02 fra Landsorganisationen i Danmark, til beskæftigelsesministeren
5	Henvendelse af 14/3-02 med hørings svar fra Dansk Arbejdsgiverforening
6	Spm. 3 om kommentar til henvendelsen af 14/3-02 fra Dansk Arbejdsgiverforening, til beskæftigelsesministeren
7	Henvendelse af 19/3-02 fra Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre
8	Spm. 4 om kommentar til henvendelsen af 19/3-02 fra Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre, til beskæftigelsesministeren
9	Hørings svar, fra beskæftigelsesministeren
10	Meddelelse om frist for spørgsmål til lovforslaget
11	Forslag til tidsplan
12	Henvendelse af 6/4-02 fra Udvalget om etniske minoriteter
13	Spm. 5 om kommentar til henvendelsen af 6/4-02 fra Udvalget om etniske minoriteter, til beskæftigelsesministeren
14	Spm. 6 om kommentar til leder i Danske Kommuner, til beskæftigelsesministeren Spm. 7 om handicappede flygtninges mulighed for et rimeligt forsørgelsesgrundlag, til beskæftigelsesministeren Spm. 8 om revalideringsområdet, til beskæftigelsesministeren Spm. 9 om ændringsforslag med en evalueringsfrist, til beskæftigelsesministeren Spm. 10 om flygtninges ret til dagpenge efter 1 års arbejde, til beskæftigelsesministeren
15	Spm. 11, om lovforslaget strider mod flygtningekonventionens artikel 23, til beskæftigelsesministeren Spm. 12 om udtalelse fra Justitsministeriets lovkontor, til beskæftigelsesministeren Spm. 13, om regeringen har modtaget UNHCR's skrivelse før 1. behandling, til beskæftigelsesministeren Spm. 14, om revaliderende skal have den lave startydelse, til beskæftigelsesministeren Spm. 15, om udlændinge over 60 år skal have den lave startydelse i pension, til beskæftigelsesministeren
16	Svar på spm. 1 om kommentar til henvendelsen af 14/3-02 fra De Samvirkende Invalideorganisationer, fra beskæftigelsesministeren Svar på spm. 2 om kommentar til henvendelsen af 13/3-02 fra Landsorganisationen i Danmark, fra beskæftigelsesministeren Svar på spm. 3 om kommentar til henvendelsen af 14/3-02 fra Dansk Arbejdsgiverforening, fra beskæftigelsesministeren
17	Henvendelse af 17/4-02 fra Dansk Ungdoms Fællesråd

Bilagsnr.	Titel
18	Spm. 16 om kommentar til henvendelsen af 17/4-02 fra Dansk Ungdoms Fællesråd, til beskæftigelsesministeren
19	Henvendelse af 19/4-02 fra Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre
20	Spm. 17 om kommentar til henvendelsen af 19/4-02 fra Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre, til beskæftigelsesministeren
21	Svar på spm. 4 om kommentar til henvendelsen af 19/3-02 fra Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre, fra beskæftigelsesministeren
	Svar på spm. 5 om kommentar til henvendelse af 6/4-02 fra Udvalget om etniske minoriteter, fra beskæftigelsesministeren
	Svar på spm. 6 om kommentar til leder i Danske Kommuner, fra beskæftigelsesministeren
	Svar på spm. 7 om handicappede flygtninges mulighed for et rimeligt forsørgelsesgrundlag, fra beskæftigelsesministeren
	Svar på spm. 8 om revalideringsområdet, fra beskæftigelsesministeren
	Svar på spm. 9 om ændringsforslag med en evalueringsfrist, fra beskæftigelsesministeren
	Svar på spm. 10 om flygtninges ret til dagpenge efter 1 års arbejde, fra beskæftigelsesministeren
	Svar på spm. 11, om lovforslaget strider mod flygtningekonventionens artikel 23, fra beskæftigelsesministeren
	Svar på spm. 12 om udtalelse fra Justitsministeriets lovkontor, fra beskæftigelsesministeren
	Svar på spm. 13, om regeringen har modtaget UNHCR's skrivelse før 1. behandling, fra beskæftigelsesministeren
	Svar på spm. 14, om revalidender skal have den lave startydelse, fra beskæftigelsesministeren
	Svar på spm. 15, om udlændinge over 60 år skal have den lave startydelse i pension, fra beskæftigelsesministeren
	Svar på spm. 16 om kommentar til henvendelsen af 17/4-02 fra Dansk Ungdoms Fællesråd, fra beskæftigelsesministeren
	Svar på spm. 17 om kommentar til henvendelsen af 19/4-02 fra Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre, fra beskæftigelsesministeren
22	Beskæftigelsesministerens bemærkninger til punkt 12 i brev af 19/3-02 fra UNHCR
23	Meddelelse om betækningsafgivelse tirsdag den 7. maj 2002
24	Høringssvar af 17/4-02 fra Københavns Kommune med et af Beskæftigelsesministeriet udarbejdet resumé
25	1. udkast til betænkning
26	Høringsnotat fra beskæftigelsesministeren
27	Ændringsforslag fra beskæftigelsesministeren
28	Samrådsspm. A om de økonomiske konsekvenser for kommunerne, til beskæftigelsesministeren
	Samrådsspm. B om de økonomiske vilkår for udlændinge med reduceret arbejdsevne, til beskæftigelsesministeren
	Samrådsspm. C om de reelle muligheder for revalidering og fleksjob for personer på starthjælp, til beskæftigelsesministeren
29	2. udkast til betænkning

Bilagsnr.	Titel
30	Spm. 18 om oversendelse af ministerens talepapir til samrådet den 14. maj 2002, til beskæftigelsesministeren Spm. 19 om, hvordan regeringen vil sikre, at der er billige boliger til rådighed for udlændinge på starthjælp, til beskæftigelsesministeren Spm. 20 om flygtninges mulighed for at komme på almindelig revalideringsydelse, til beskæftigelsesministeren Spm. 21 om udlændinges mulighed for at få førtidspension, til beskæftigelsesministeren Spm. 22 om særlige vilkår for flygtninge, til beskæftigelsesministeren Spm. 23, om psykisk udviklingshæmmede er omfattet af kommunale dagtilbud, til beskæftigelsesministeren Spm. 24, om personer med psykiske lidelser er omfattet af kommunale dagtilbud, til beskæftigelsesministeren
31	Kopi af L 152 – spm. 114 om hjemsendelse af flygtninge, hvis de ikke kan klare sig uden offentlig forsørgelse, til integrationsministeren
32	Spm. 25 om teknisk bistand til et ændringsforslag, der sikrer, at alle udlændinge med lovligt ophold i Danmark kan få normale sociale ydelser, hvis de er ude af stand til at arbejde, til beskæftigelsesministeren
33	3. udkast til betænkning
34	Svar på spm. 18 om oversendelse af ministerens talepapir til samrådet den 14. maj 2002, fra beskæftigelsesministeren Svar på spm. 19 om, hvordan regeringen vil sikre, at der er billige boliger til rådighed for udlændinge på starthjælp, fra beskæftigelsesministeren Svar på spm. 20 om flygtninges mulighed for at komme på almindelig revalideringsydelse, fra beskæftigelsesministeren Svar på spm. 21 om udlændinges mulighed for at få førtidspension, fra beskæftigelsesministeren Svar på spm. 22 om særlige vilkår for flygtninge, fra beskæftigelsesministeren Svar på spm. 23, om psykisk udviklingshæmmede er omfattet af kommunale dagtilbud, fra beskæftigelsesministeren Svar på spm. 24, om personer med psykiske lidelser er omfattet af kommunale dagtilbud, fra beskæftigelsesministeren
35	Svar på spm. 25 om teknisk bistand til et ændringsforslag, der sikrer, at alle udlændinge med lovligt ophold i Danmark kan få normale sociale ydelser, hvis de er ude af stand til at arbejde, fra beskæftigelsesministeren
36	Spm. 26, om lovforslaget vil medføre væsentlige økonomiske merudgifter for kommunerne, til beskæftigelsesministeren Spm. 27 om rettigheder til førtidspension til udlændinge, til beskæftigelsesministeren
37	Optagelse af det åbne samråd 14/5-02

Nogle af udvalgets spørgsmål og beskæftigelsesministerens svar herpå

Spørgsmålene og beskæftigelsesministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra S, SF, RV og EL.

Spørgsmål 6:

Ministeren bedes kommentere vedlagte leder fra Danske Kommuner nr. 12 fra 4. april 2002, især KL's bemærkning om konsekvenserne af det nye forsørgelsesgrundlag, både i forhold til de kommunale merudgifter og i forhold til den øgede administration.

Svar:

I den vedlagte leder fra Danske Kommuner (nr. 12, 4. april 2002) udtrykkes bekymring for, om nedsættelsen af refusionsprocenten for hjælp i særlige tilfælde vil påføre kommunerne merudgifter. Det forudses endvidere, at lovforslaget generelt vil påføre kommunerne øgede udgifter til administration.

Hertil bemærkes, at lovforslaget hviler på det grundlæggende hensyn, at tilskyndelsen til at søge arbejde skal styrkes, således at de flygtninge og indvandrere, der bor i Danmark, kommer hurtigere i arbejde og derved integreres bedre. Det er derfor vurderingen, at lovforslaget sammen med regeringens øvrige integrationsinitiativer vil medvirke til, at kommunerne på sigt vil få færre frem for flere udgifter på området.

Det er endvidere regeringens opfattelse, at forslaget om at forhøje timefradraget for arbejdsindkomst fra 11,50 kr. til 28 kr. pr. arbejdstime vil modvirke en stigning i antallet af ansøgninger om hjælp i særlige tilfælde. Forhøjelsen af fradraget betyder, at modtagere af introduktionsydelse eller starthjælp vil få en større tilskyndelse til at supplere den offentlige ydelse med løn fra et deltidsarbejde, idet de fremover vil kunne beholde en større del af lønindkomsten selv.

I lovforslaget foreslås den statslige refusion af kommunernes udgifter efter integrationslovens kapitel 6 (hjælp i særlige tilfælde) nedsat fra 100 pct. til 75 pct.

Nedsættelsen sker for at sikre en større sammenhæng mellem ansvar og finansiering af udgiften, da det er regeringens opfattelse, at det rent principielt altid er problematisk at yde 100 pct. refusion af skønmæssigt fastsatte ydelser.

Da de kommunale udgifter efter integrationsloven er omfattet af budgetgarantien, kompenseres kommunerne samlet for nedsættelsen af refusionsprocenten via en regulering af budgetgarantien. Det kan dog ikke afvises, at de kommuner, der har modtaget flest flygtninge og indvandrere, ikke kompenseres fuldt ud ad denne vej.

Trods nedsættelsen vil den statslige refusion af kommunernes udgifter til hjælp i særlige tilfælde efter integrationsloven fortsat ligge på et højt niveau sammenlignet med de refusionsprocenter, der generelt gælder efter den sociale lovgivning.

For så vidt angår de administrative konsekvenser, vil lovforslaget indebære såvel administrative byrder som lettelser for kommunerne.

Den administrative merbelastning skyldes, at der i overgangsperioden frem til 2005 skal udbetales introduktionsydelse efter to forskellige regelsæt, da det alene er udlændinge, som kommunalbestyrelserne overtager ansvaret for efter 1. juli 1999, der skal modtage introduktionsydelse efter de nye satser. Samtidig medfører lovforslaget en generel regelforenkling for kommunerne, idet refusionssatserne efter integrationsloven forenkles med en generel sats på 75 pct. Reglerne om grundtilskud forenkles tilsvarende, hvilket indebærer, at der i 2005, efter udløbet af overgangsperioden, kun vil gælde én sats for grundtilskuddet mod to satser efter de nugældende bestemmelser.

Lovforslaget skønnes på denne baggrund samlet ikke at medføre administrative merudgifter for kommunerne.

Spørgsmål 7:

Hvordan vil regeringen sikre, at syge, traumatiserede eller handicappede flygtninge får en mulighed for et rimeligt forsørgelsesgrundlag – også i de første 7 år – hvis deres personlige situ-

ation forhindrer dem i at komme ud på arbejdsmarkedet?

Vil de nye økonomiske forhold betyde, at Danmark kan udsættes for kritik med påstand om diskrimination af handicappede?

Svar:

Der er i såvel integrationsloven som i den øvrige lovgivning en lang række muligheder for at give støtte til personer, der p.g.a. handicap eller af andre årsager har vanskeligt ved at få adgang til arbejdsmarkedet. Personer med begrænsninger i arbejdsevnen kan således få tilbud om revalidering, fleks- og skånejob samt hjælp til værktøj og arbejdsredskaber, således at de har mulighed for at udnytte deres (rest)arbejdsevne.

Herudover kan kommunalbestyrelsen efter integrationsloven yde hjælp til særlige forløb for fx traumatiserede flygtninge samt hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter, såfremt den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og dennes families muligheder for at klare sig selv i fremtiden.

Spørgsmål 8:

Med hvilken begrundelse har regeringen valgt, at der i lovforslaget skal ske ændringer på revalideringsområdet? Hvor mange personer forventer ministeren vil blive berørt af ændringerne?

Svar:

Regeringen har fundet det hensigtsmæssigt at lade de lavere ydelser i starthjælpsperioden følge op af en harmonisering af ydelserne i 7-årsperioden, uafhængigt af hvilken foranstaltning der måtte være mest hensigtsmæssig med henblik på at bringe de berørte til igen at kunne forsørge sig selv. Herved sikres det, at kun starthjælpsmodtagere, der har begrænsninger i arbejdsevnen, søger mod revalidering.

Det er i forbindelse med lovforslaget skønnet, at ca. 10 procent af den personsgruppe, der er omfattet af starthjælpen, ville have modtaget revalidering, hvis reglerne ikke var blevet ændret. Det drejer sig i 2005 om ca. 55 helårspersoner, i 2006 om ca. 400 helårspersoner, og i 2010, når loven er fuldt indfaset, om ca. 1.270 helårspersoner.

Hvor mange der vil blive omfattet af de nye regler, er der ikke noget skøn over. Det formodes

dog at blive færre end efter de gældende regler, da antallet også afhænger af antal opholdstilladelser, hvilke persongrupper der er tale om m.v.

Spørgsmål 18:

Ministerens bedes oversende sit talepapir fra samrådet den 14. maj 2002, jf. samrådspørgsmål A- C, L 126 – bilag 28.

Svar:

Samrådspørgsmål A:

Med henvisning til aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti – hvoraf det fremgår, at der tages initiativ til i samarbejde med KL at analysere de langsigtede økonomiske konsekvenser og virkninger for byrdefordelingen mellem staten og kommunerne af udlændinge- og integrationspolitikken, herunder af det pres, der må forventes på de kommunale opgaver og budgetter i de kommende år – bedes ministeren uddybe sine begrundelser for, hvorfor ministeren ikke tror, at lovforslaget samlet set vil medføre væsentlige økonomiske og administrative merudgifter for kommunerne.

Der henvises endvidere til, at flere høringsparter fastholder, at der vil blive rejst flere sager til behandling, og at der vil blive behov for flere bevillinger til dækning af behov, der ikke kan betales af familierne selv, hvis deres forsørgelse alene er starthjælpen.

Svar:

Det er vigtigt for mig at understrege, at lovforslaget hviler på det grundlæggende synspunkt, at flygtninge og indvandrere, der kommer til Danmark, skal hurtigere i arbejde. Kun på den måde kan de hurtigere blive integreret i det danske samfund.

Der er ingen grund til at betragte udlændinge fra 3. lande som sociale klienter. De har typisk været selvforsørgende i deres hjemlande, og det er de typisk også indstillet på at være i deres nye land.

Men forsørgelsessystemet her i landet er indrettet sådan, at det har modvirket deres bestræbelser på at blive selvforsørgende.

Det er det forhold, der er regeringens udgangspunkt for at regulere satserne. Nyankomne udlændinge har hidtil typisk modtaget en så høj kontanthjælp, at de arbejdsindtægter, de alterna-

tivt ville kunne opnå, langt fra har kunnet stå mål med dette forsørgelsesniveau. Med de nuværende kontanthjælpssatser får to forsørgere, der begge er på kontanthjælp, en samlet kontanthjælp på 21.044 kr. månedligt før skat. Hvis kun én af ægtefællerne får arbejde, skal den pågældende have en lønindkomst på 22.874 kr. pr. måned før skat, for at indkomsten modsvarer parrets kontanthjælp. Omkring to tredjedele af de voksne lønmodtagere inden for DA-området har en løn under dette niveau.

Tages der samtidig højde for diverse andre ydelser, f.eks. særlig støtte til høje boligudgifter m.v., boligsikring og nedsat forældrebetaling i daginstitution, skal lønnen være endnu højere for at komme op på niveau med kontanthjælpen.

Jeg har bemærket, at nogle af høringssvarene kritiserer, at hjælpen fremover vil være lavere. Og samtidig forsvarer de det nuværende niveau som værende passende – eller oven i købet det mindste man kan leve for.

Det er ikke desto mindre regeringens opfattelse, at det nuværende niveau i høj grad er skyld i, at integrationen af udlændinge i Danmark trods store anstrengelser ikke har været mere vellykket end den har. Og det problem har regeringen naturligvis tænkt sig at løse, så derfor foreslår vi, at niveauet sættes ned.

Det er vigtigt for regeringen, at satserne har et niveau, der betyder, at det altid kan betale sig at forlade det offentlige forsørgelsessystem og tage et almindeligt arbejde.

Udlændinge, der ikke kan forsørge sig selv, henvises til at modtage starthjælp. Kontanthjælpen reserveres til personer, som har opholdt sig i Danmark i mindst syv ud af de sidste otte år. De personer, der fremover kommer til Danmark, vil være omfattet af de nye regler. Dette gælder for såvel udlændinge som danskere.

Økonomien og hjælp i særlige tilfælde

Jeg bliver bedt om at uddybe, hvorfor jeg ikke tror, at lovforslaget samlet set vil medføre væsentlige økonomiske og administrative merudgifter for kommunerne.

Der henvises endvidere til, at flere høringsparter fastholder, at der vil blive rejst flere sager til behandling, og at der vil blive behov for flere bevillinger til dækning af behov, der ikke kan betales

af familierne selv, hvis deres forsørgelse alene er starthjælpen.

Jeg er ikke sikker på, at jeg forstår spørgsmålet. Det fremgår af bemærkningerne, at lovforslaget samlet set medfører en besparelse på over 1 milliard kroner, når det er fuldt indfaset i 2010. Så jeg mener at have gode holdepunkter for, hvorfor jeg ikke tror, at lovforslaget samlet set vil medføre væsentlige økonomiske merudgifter for kommunerne.

Anden del af spørgsmålet sigter antagelig alene til hjælp i særlige tilfælde.

Generelt vil jeg advare imod, at størrelsen af den økonomiske compensation, som kommunerne skal have i forbindelse med et lovforslag, bliver genstand for faglig drøftelse i Folketinget. Også selv om jeg godt kan forstå, at det enkelte folketingsmedlem med interesse for det kommunale område kan føle sig fristet til det.

Men som det fremgår af lovforslaget (det er side 10 nederst), skal de økonomiske konsekvenser forhandles med de kommunale parter. Her foregår drøftelserne, der som oftest er meget tekniske, på embedsmandsplan, hvor KL, Københavns og Frederiksberg Kommuner repræsenterer de kommunale parter. Der har været brevvekslet om spørgsmålet og der er såkaldt DUT-møde i dag kl. 13 (DUT = Det Udvidede Totalbalanceprincip).

Drøftelserne foregår som en klassisk forhandling, og der er ikke noget mærkeligt i, at parterne ikke på forhånd er enige.

Ministeriet kan imidlertid ikke ved udarbejdelsen af lovforslagets bemærkninger under økonomiske konsekvenser tage i betragtning, at beløbene skal forhandles med de kommunale parter, og fx spille ud, så staten »har noget at give af« under forhandlingerne. En minister har – modsat de kommunale parter – pligt til sagligt og redeligt at oplyse Folketinget om de konsekvenser, et lovforslag har – så vidt dette nu er muligt.

Enkeltydelserne hører under Integrationsministeriet og Socialministeriet og det er disse ministerier, der har skønnet over de økonomiske og administrative konsekvenser. Disse skøn er regeringens bedste bud.

De fleste udgifter til enkeltydelser vil skulle ydes til udlændinge i de første 3 år, mens de hører under Integrationsministeriets område. Som

det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget refunderes kommunernes udgifter med 75 procent, og kommunerne kompenseres over en regulering af budgetgarantien.

Hjælp i særlige tilfælde

De fleste udgifter til enkeltydelser vil skulle ydes til udlændinge i de første 3 år, mens de hører under Integrationsministeriets område. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, kompenseres kommunerne over en regulering af budgetgarantien. Herefter må startudgifterne til tilværelsen her i landet anses for at være afholdt.

Det er ikke hensigten, at den lavere skattepligtige starthjælp skal suppleres med et højere antal skattefri enkeltydelser end man kan få i dag.

Regeringen forudsætter, at personer på start-hjælp indretter sig, så de udgifter, de påtager sig, står i rimeligt forhold til den ydelse, de vil være berettiget til.

Enkeltydelserne beror på et konkret, individuelt skøn i hvert enkelt tilfælde. Det kan typisk være udgifter i forbindelse med brand, oversvømmelser, tyveri m.v., som ikke dækkes på anden måde.

Hvis der skønnes behov for fx en omfattende og dyr tandbehandling skal kommunen vurdere, om den absolut skal foretages på et tidspunkt, hvor ansøgeren ikke selv har mulighed for at betale udgiften og om en sådan udgift normalt afholdes af en almindelig lønindtægt. Sådanne reglerne i dag, og sådan vil de også være for modtagere af starthjælp. Det er ikke tale om noget »tag selv bord«.

De væsentligste bestemmelser er §§ 81 og 82:

§ 81. Kommunen kan yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter til en person, som har været ude for ændringer i sine forhold, hvis den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden. Hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses. Kommunen kan dog efter en konkret vurdering undtagelsesvis yde hjælp til en udgift, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen af udgiften er af helt afgørende betydning for den pågældendes eller familiens livsførelse.

Sygebehandling m.v.

§ 82. Kommunen kan yde hjælp til udgifter til sygebehandling, medicin, tandbehandling eller lignende, der ikke kan dækkes efter anden lovgivning, hvis ansøgeren ikke har økonomisk mulighed for at betale udgifterne. Der kan kun ydes hjælp, hvis behandlingen er nødvendig og helbredsmæssigt velbegrunder. Der kan kun undtagelsesvis ydes hjælp til udgifter til behandling uden for det offentlige behandlingssystem. Dette forudsætter, at der ikke er behandlingsmuligheder inden for det offentlige behandlingssystem, og at behandlingen i hvert enkelt tilfælde er lægeligt velbegrunder.

Erfaringerne fra introduktionsydelsen i 1999

Jeg mener ikke, det vil være hensigtsmæssigt, at jeg skal redegøre for, hvad der var galt med introduktionsydelsen i sin tid.

De lavere ydelser, som regeringen nu foreslår, skal ses i sammenhæng med regeringens handlingsplan om at få flere i arbejde og færre på offentlig forsørgelse. Jeg kan i den forbindelse nævne udspillet »På vej mod en ny integrationspolitik«, der blev præsenteret 5. marts 2002, og »Flere i arbejde«, der ventes til september.

Og igen: Integration i det danske samfund sker bedst ved en arbejdstilknytning, og udlændinge, der kommer til Danmark, har ressourcer, som i dag ikke bruges aktivt på det danske arbejdsmarked. Regeringen har indledt et bredt samarbejde med arbejdsmarkedets parter med henblik på at fjerne de barrierer, der måtte være mellem flygtninge og indvandrere på den ene side og arbejdsmarkedet på den anden side.

Samrådsspørgsmål B:

Ministeren bedes uddybe mulighederne for de økonomiske vilkår/forsørgelsesgrundlag, der vil være for udlændinge og flygtninge, hvis arbejds-evner er reduceret væsentligt p.g.a. handicap eller p.g.a. følger af tortur eller andre krigstraumer.

Svar:

Man har ikke nødvendigvis en nedsat arbejds-evne i forhold til en hvilken som helst beskæftigelse, fordi man har været udsat for tortur eller andre krigstraumer. Ofte handler det om at finde det rigtige job, der er tilpasset den enkeltes forudsætninger.

Kommunerne, erhvervslivet og de frivillige organisationer spiller en vigtig rolle også i at medvirke til at integrere og støtte denne gruppe i at komme i beskæftigelse. Det er vigtigt med en meget målrettet indsats specielt for denne gruppe.

Det er regeringens opfattelse, at det generelle ydelsesniveau ikke skal dække særlige situationer.

Personer med nedsat arbejdsevne skal derfor ikke støttes gennem de generelle ydelser men ved hjælp af særlige tilbud og ydelser, der er rettet til denne gruppe.

Der findes i dag en række tilbud til alle med nedsat arbejdsevne. Først og fremmest tilbud om revalidering, hvor der lægges en individuel plan for den enkeltes udslusning på arbejdsmarkedet.

Der kan tilbydes fleksjob tilpasset den enkeltes arbejdsevne til almindelig overenskomstmæssig løn, hvis arbejdsevnen er varigt nedsat.

Den nedsatte arbejdsevne vil ofte kunne afhjælpes gennem arbejdsredskaber m.v., som kan ydes af kommunen eller AF til handicappede.

Hvis arbejdsevnen ikke rækker til et fleksjob, kan en førtidspension komme på tale evt. kombineret med et skånejob på deltid.

Det er derfor ikke urealistisk at forestille sig, at udlændinge, der har særlige behov, kan blive helt eller delvist selvforsørgende.

Særlig hjælp i øvrigt til personer med handicap

Ud over de arbejdsmarkedsrettede tilbud findes der også en række andre tilbud til personer, der har været udsat for tortur m.v.

Det kan være støtte til kortere eller længerevarende psykologiske/terapeutisk hjælp, særlig tilrettelagt sprogundervisning m.m., dvs. hele det register af hjælpemuligheder, der findes i sundhedslovgivningen, integrationsloven, lov om social service og lov om aktiv socialpolitik.

Samrådsspørgsmål C:

Ministeren bedes uddybe sin besvarelse af sp. 4 og høringsnotatet, jf. L 126 – bilag 21 og 26, om ministeren virkelig tror, at mange handicappede flygtninge/indvandrere på starthjælp vil få mulighed for ansættelse i fleksjob eller komme på virksomhedsrevalidering på mindstelønsordningen?

Svar:

Regeringens udlændingepakke er netop udtryk for ønsket om at få så mange indvandre-re/flygtninge som muligt i arbejde. Ikke alene er et arbejde en tilgang til integration – selvforsørgelsen er en vigtig del af mange menneskes selvforståelse og selvrespekt.

Det er derfor altafgørende, at vi efter en lang årrække med misforstået fredning af flygtninge- og indvandregruppen, tager vores ansvar alvorligt.

Et arbejde – selvforsørgelse – og et ønske om bedre uddannelse for børnene – er ét af målene.

Så når jeg bliver spurgt, om jeg tror, at mange handicappede flygtninge/indvandrere vil kunne få fleksjob eller komme i virksomhedsrevalidering, så er svaret ja – og vi kan ikke være andet bekendt.

Alle må her tage et fælles ansvar for integrationen – stat, kommunerne, det private arbejdsmarked, fagforeningerne og de frivillige organisationer – og medvirke til, at så få som muligt er afhængige af offentlige ydelser.

Som jeg har redegjort for under svaret på spørgsmål B, indeholder lovgivningen en række muligheder for at yde en særlig hjælp til personer med nedsat arbejdsevne.

I en revalidering er det muligt at tage de individuelle hensyn både med hensyn til tid og indhold, der er helt afgørende for, at integrationen på arbejdsmarkedet kan lykkes for denne gruppe.

Et fleksjob kan tilrettelægges således, at der tages individuelle hensyn til den enkeltes behov både med hensyn til arbejdets tilrettelæggelse, men også med hensyn til ret til frihed fra jobbet, hvis der er brug for hvile, behandling m.v.

Rammerne for indsatsen for integration er til stede, hvis viljen er der i lokalsamfundet.

Spørgsmål 19:

Der ønskes en redegørelse for de ekstraudgifter, kommunerne fik i den periode, hvor den tidligere lave integrationsydelse eksisterede, fordelt på forskellige poster. Det ønskes i den forbindelse oplyst, hvordan ministeren vil forhindre, at kommunerne med lovforslagets vedtagelse får merudgifter især på boligområdet set i lyset af, at det er vanskeligt for de fleste kommu-

ner at skaffe boliger til en leje, der kan betales med den nye lave ydelse.

Svar:

Integrationsministeriet har oplyst følgende:

»Da integrationsloven trådte i kraft den 1. januar 1999, var integrationsydelsen frem til 1. februar 2000 ca. 2.000 kr. laverø månedligt end den daværende kontanthjælp. I forbindelse med lovens vedtagelse blev kommunerne kompenseret for de afledte kommunale merudgifter. Den lavere ydelse indebar bl.a. kommunale merudgifter til fripladsordninger i daginstitution og til boligsikring.

Kommunerne blev kompenseret herfor via DUT-regulering. Da kompensationen til kom-

munerne for disse ændringer indgik i en samlet opgørelse af de økonomiske konsekvenser af ændringer af refusionssatser (bortfald af 100 % refusion for flygtninge), ændring af ydelsessatser mv., og forudsætningerne om antallet af udlændinge mv. også har ændret sig, kan den oprindelige regulering, som blev ydet til kommunerne, ikke opgøres isoleret.

I forbindelse med ændringen af integrationsloven i januar 2000 (forhøjelse af ydelse til samme niveau som kontanthjælp – L 140) blev effekten på boligstøtte og økonomiske fripladser til daginstitutioner, som følge af den ændrede ydelse, opgjort til nedenstående beløb, idet det skal bemærkes, at det stigende beløb skyldes indfasningen af integrationsloven:

(Mio. kr.)	2000	2001	2002
Boligstøtte	5,6	10,7	14,1
Fripladser i daginstitution	3,9	6,2	8,5

Der blev opnået enighed med de kommunale parter herom.

Det skal endvidere bemærkes, at ovenstående var baseret på den treårige introduktionsydelse, hvorfor beløbene ikke umiddelbart kan sammenlignes med de tilsvarende merudgifter, der følger af indførelsen af den syvårige starthjælp.

I forhold til L 126 om indførelsen af starthjælp vil der på tilsvarende vis komme merudgifter på bolig- og daginstitutionsområdet. Det skal i den forbindelse bemærkes, at kommunerne får halvdelen af udgifterne til boligsikring refunderet efter lov om individuel boligstøtte. Den resterende halvdel af udgiften til boligstøtte samt hele udgiften til friplads i daginstitution er omfattet af DUT-reguleringen (Det Udvidede Totalbalanceprincip). Kommunerne vil således blive kompenseret for merudgifterne via bloktilskuddene. Størrelsen af denne regulering forhandles i overensstemmelse med gældende lovgivning p.t. med de kommunale parter.

Det skal endvidere bemærkes, at regeringen den 7. maj 2002 har indgået aftale med Dansk Folkeparti om en opblødning af de nuværende regler for boliger til flygtninge, hvilket vil gøre det lettere og mere fleksibelt for kommunerne at fremskaffe boliger til nyankomne flygtninge.«

Det fremgår af lovforslaget, at der forventes øgede udgifter på boligområdet, der henvises herved til forslagens økonomiske bemærkninger.

Spørgsmål 20:

Hjemler L 126 mulighed for, at udlændinge, som f.eks. har været tortureret eller har psykiske traumer, kan få almindelig revalideringsydelse, hvis ikke de kan bestride et almindeligt job eller et fleksjob, eller vil de uanset hvilken ordning, de kommer under, maksimalt kunne opnå en ydelse, der svarer til starthjælpen?

Svar:

Det fremgår af lovforslagets nr. 23, at for revaliderer, der modtager starthjælp efter § 25, stk. 6, erstatter denne ydelse revalideringsydelsen efter lov om aktiv socialpolitik. Dette gælder alle personer, der modtager starthjælp efter § 25, stk. 6.

Personer, der modtager starthjælp, vil, hvis de i øvrigt opfylder betingelserne herfor, kunne deltage i virksomhedsrevalidering efter mindstelønsordningen, dvs. modtage den mindste overenskomstsmæssige løn på det pågældende ansættelsesområde under optræningen.

Spørgsmål 21:

Ministeren bedes redegøre for mulighederne for at opnå førtidspension for a) flygtninge, b) udlændinge med beskyttelsesstatus og c) andre udlændinge.

Svar:

Socialministeriet har oplyst følgende:

»Efter lov om social pension er udgangspunktet, at man skal være dansk statsborger for at få ret til dansk pension.

Udlændinge, der har haft fast bopæl i Danmark i mindst 10 år mellem det fyldte 15. og det fyldte 67. har ret til dansk pension, selv om de ikke er danske statsborgere. Mindst 5 år af bopælstiden skal ligge umiddelbart inden det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Udlændinge, der har fået opholdstilladelse efter §§ 7 og 8 i udlændingeloven, har ret til dansk pension på lige fod med danske statsborgere. Udlændinge med beskyttelsesstatus er efter lovforslag L 152 også foreslået at skulle være omfattet af denne personkreds.

Socialministeren kan fastsætte regler om, i hvilke tilfælde udsendt personale ved herved diplomatiske og konsulære repræsentationer og sådannes familiemedlemmer skal have adgang til ydelser efter loven. Disse regler er fastsat i kapitel 3 i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 112 af 19. februar 2001.

Udenlandske statsborgere, der ikke opfylder ovennævnte betingelser, kan kun få pension, hvis de er omfattet af EF – Frd. Nr. 1408/71, eller hvis der er indgået konvention med det land, de kommer fra, og ansøgeren opfylder konventionens betingelser.

Danmark har indgået socialsikringsaftale med følgende lande: Australien, Canada, Chile, Israel, Kroatien, Makedonien, Marokko, New Zealand, Pakistan, Schweiz, Slovenien og Tyrkiet. Borgere fra disse lande optjener typisk ret til dansk social pension efter 3 års ophold i Danmark. Disse personer har, med mindre undtagelser, ret til at tage pensionen med tilbage til deres oprindelsesland.

Formålet med EF – frd. Nr. 1408/71 er at koordinere medlemslandenes sociale sikringsydelser, så man undgår, at personer, der flytter bopæl eller beskæftigelse inden for Fællesskabet mister sociale rettigheder. Sammenlægningsprincipper

har betydning, hvis der i lovgivningen er fastsat betingelser om en vis bopæls – beskæftigelsesperiode for at opnå ret til sociale sikringsydelser. Det betyder, at der kan medregnes perioder, som ansøgeren har tilbagelagt i andre medlemsstater, og denne sammenlægning sker med henblik på at åbne retten til sociale sikringsydelser. Det betyder, at fx kravet om 3 års bopæl i Danmark for at åbne ret til dansk social pension kan opfyldes ved medregning af op til 2 års bopæls/forsikringsperioder, optjent i et andet medlemsland.

Optjeningsprincippet for førtidspensionister baseres på den faktiske bopælstid i Danmark mellem det fyldte 15. og det fyldte 67. år. Der er ret til fuld pension for personer under 67 år, hvis den faktiske bopælstid ved pensionstilkendelsen udgør mindst 4/5 af perioden fra det fyldte 15. år og til det tidspunkt, hvorfra der ydes pension. Hvis der ikke er ret til fuld pension, fastsættes pensionen efter forholdet mellem den faktiske bopælstid og 4/5 af tiden fra det fyldte 15. år og indtil det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes.

Ved opgørelse af bopælstiden for personer, der er omfattet af §§ 7 eller 8 i udlændingeloven, sidestilles bopæl i oprindelseslandet med bopæl her i riget. Det samme gælder andre lande, hvori den pågældende har haft bopæl på et grundlag svarende til det, der er nævnt i § 7 i udlændingeloven.«

Efter aktivlovens § 27 a kan hjælpen til personer, der ikke modtager fuld førtidspension efter lov om social pension på grund af betingelserne for optjening, højst udgøre det beløb, der ville kunne udbetales, hvis ansøgeren havde været berettiget til fuld førtidspension.

Efter forslaget nr. 16 foreslås, at for personer, der ikke opfylder betingelserne i § 11, stk. 3 eller 4, kan hjælpen pr. måned højst udgøre et beløb, der svarer til starthjælpen.

Spørgsmål 22:

Med henvisning til, at regeringen skriver i udgivelsen »En ny udlændingepolitik« side 3 under afsnittet om selvforsørgelse, at der gælder særlige regler for flygtninge og personer med beskyttelsesstatus, bedes ministeren redegøre for, hvordan dette særlige hensyn kommer til udtryk i L 126.

Svar:

Integrationsministeriet har oplyst følgende:

»Initiativerne i afsnittet om skærpede krav til selvforsørgelse i regeringens udspil »En ny udlændingepolitik« er udmøntet i L 152 (Afskaffelse af de facto-flygtningebegrebet, effektivisering af asylsagsbehandlingen, skærpede betingelser for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse og stramning af betingelserne for familiesammenføring m.v.) samt L 126 for så vidt angår det skærpede krav om hjemsendelse ved vedvarende forsørgelse.

Det i spørgsmålet refererede afsnit omhandler den gruppe af udlændinge, der opnår opholdstilladelse, enten fordi de er omfattet af flygtningekonventionen, eller fordi de ved en tilbagevenden til hjemlandet risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Udgangspunktet er naturligvis, at også denne gruppe af udlændinge i lighed med andre borgere skal forsørge sig selv. Som følge af de beskyttelseshensyn, der gør sig gældende for flygtninge og personer med beskyttelsesstatus, kan der imidlertid ikke stilles de samme betingelser med hensyn til forsørgelseskrav som gælder for andre udlændinge. En flygtning kan således ikke udsendes/hjemsendes med den begrundelse, at den pågældende person ikke kan klare sig her i landet uden offentlig forsørgelse.«

Spørgsmål 23:

Under det åbne samråd den 14. maj 2002 oplyste beskæftigelsesministeren, at svært handicappede eller andre personer med så store tab af arbejdsevner, at de almindeligvis ville kunne tildeles en førtidspension, skal have et arbejdstilbud, der er relevant for den enkelte, så vedkommende efter evne kan bidrage til egen forsørgelse,

og så vedkommende kan få en indholdsrig dag.

Ministeren bedes derfor oplyse, hvorvidt flygtninge og indvandrere, der i tab af arbejdsevne kan sidestilles med personer med fysiske og psykiske vidtgående handicap, inden for den nye 7-års-periode vil få tilbudt aktiviteter og beskæftigelse på beskyttede værksteder, dagcentre eller daghjem, hvor de kan have en løn/arbejdsdusør e.l. svarende til andre, der ellers opfylder visitationen til sådanne tilbud.

Svar:

Socialministeriet har oplyst følgende:

»Den foreslåede 7-års-periode finder ikke anvendelse på de i kapitel 17 i lov om social service omhandlede aktiviteter i form af beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud.«

Der henvises i øvrigt til bevarelsen af spørgsmål 24.

Spørgsmål 24:

Vil personer med varige psykiske lidelser også være omfattet af de kommunale dagtilbud, som typisk er væresteder, beskæftigelse eller andet, hvis deres lidelse er en hindring for, at de kan indgå i et skåne- eller fleksjob inden for den nye 7-års-periode, så de får et værdigt og nødvendigt indhold i hverdagen som støtte til de funktions- tab, den psykiske lidelse giver dem?

Svar:

Efter § 2 i lov om social service er enhver, der lovligt opholder sig her i landet omfattet af de tilbud, der gives efter serviceloven, dvs. også tilbud efter lovens kapitel 17 om beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud.

Beskæftigelsesministerens bemærkninger til punkt 12 i brev fra UNHCR af 19. marts 2002

Oprettet efter ønske fra S, SF, RV og EL.

Punkterne 1-11 i ovennævnte brev fra UNHCR kommenteres af ministeren for flygtninge, indvandrere og integration under L 152.

Punkt 12 kommenteres nedenfor af beskæftigelsesministeren under L 126.

ad punkt 12: Sociale ydelser

Hvad angår starthjælpen og den lavere introduktionsydelse, konstaterer UNHCR, at forslaget gælder for både udlændinge og danske statsborgere. I forhold til det forslag, der blev diskuteret med den danske regering i 1998 i forbindelse med indførelsen af den danske integrationslov, anfører UNHCR, at dette forslag adskiller sig derved, at »det tilstræber at indføre en vis lighed i behandlingen mellem flygtninge og danske borgere«.

UNHCR finder det klart, at »en flygtning, som ikke har samme baggrund i og kendskab til samfundet, den samme sociale og familiemæssige tilknytning, et sammenligneligt kendskab til sproget eller et økonomisk grundlag på lige fod med en hjemvendende dansk statsborger, ikke kan siges at være i en sammenlignelig situation.« Endvidere skriver UNHCR, at »flygtninge mangler de netværk, der kan kompensere for manglende hjælp af den slags, som danske statsborgere normalt kan regne med.«

UNHCR udtrykker betænkelighed ved, at reduktionen af ydelsen på en eller anden måde vil udsende et negativt signal om de bidrag, som flygtninge yder til det danske samfund, ved efter UNHCR's opfattelse med urette at antyde, at de ikke kan opveje den eventuelle byrde for velfærdssamfundet, som de måtte udgøre.

UNHCR stiller i forlængelse af omtalen af de lave ydelsers negative signal spørgsmålstegn ved den logiske begrundelse og lovligheden af denne bestemmelse i lovforslaget.

Det er regeringens opfattelse, at de foreslåede nye regler om indførelse af et optjeningsprincip for ret til kontanthjælp er i fuld overensstemmel-

se med Danmarks internationale forpligtelser, herunder artikel 23 i flygtningekonventionen.

Efter regeringens opfattelse er det således afgørende, at de foreslåede regler varetager et sagligt formål, nemlig at få flere i arbejde og færre på offentlig forsørgelse. Med de foreslåede regler sikrer regeringen, at der er de nødvendige økonomiske incitamentter til at søge arbejde og dermed komme i beskæftigelse. Lovforslaget styrker dermed bl.a. flygtninges integration på arbejdsmarkedet.

Det er endvidere afgørende, at der med de foreslåede regler vil gælde samme regler om ret til fuld kontanthjælp for nyankomne udlændinge, herunder nyankomne flygtninge, som for danske statsborgere, der efter et udlandsophold vender tilbage til Danmark.

Dertil kommer, at reglerne i integrationsloven tager højde for den særlige situation, som flygtninge befinder sig i, idet der tilbydes en permanent bolig inden for 3 måneder, intensiv danskundervisning og særlig aktivering. Endvidere bibeholdes bestemmelserne i § 81 i lov om aktiv socialpolitik og i § 35 i integrationsloven. Dette indebærer, at personer, herunder udlændinge, der er omfattet af de nye satser, vil have adgang til at få dækket rimeligt begrundede enkeltudgifter, såfremt den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og dennes families muligheder for at klare sig i fremtiden. Endelig vil udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, efter § 34 i denne lov i et vist omfang have adgang til at få dækket nærmere bestemte udgifter, som skyldes udlændingens deltagelse i introduktionsprogrammet.

Det bemærkes endelig, at regeringen betragter flygtninge og indvandrere som borgere med kvaliteter og kompetencer, som virksomhederne og det danske samfund har brug for. De foreslåede regler om nye principper for ret til fuld kontanthjælp understøtter regeringens målsætning om at få flere i arbejde.

Bilag 4

Høringsnotat fra beskæftigelsesministeren

Optrykt efter ønske fra S, SF, RV og EL.

Resumé af og kommentarer til resterende hørings svar vedrørende L 126 – forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven (ændring af reglerne om ret til kontanthjælp, introduktionsydelse m.v.)

FTF

FTF tager afstand fra indførelsen af en start-hjælp, idet foreningen finder, at kontanthjælpsniveauet alene kan skabe grundlag for en rimelig levevis. De lavere ydelser vil fremme forsørgelsesgrundlag, der er opnået illegalt, og forslaget er diskriminerende. Den lavere ydelse under revalidering vil bevirke, at revalideringen fravælges, og hermed at integrationsindsatsen forringes.

Kommentarer:

Da alternativet i forbindelse med uddannelse er SU, kan det ikke udelukkes, at nogle vil fravælge revalidering, fordi den ikke medfører en højere ydelse end den almindelige uddannelsesstøtte. Det er stadig muligt at virksomhedsrevalidere på mindstelønsordningen – dvs. med løntilskud til arbejdsgiver, hvor revalidenden modtager mindstelønnen.

SALA

SALA støtter forslaget, som kan bidrage til, at udlændinge i højere grad og tidligere kommer ud på arbejdsmarkedet., hvilket der vil være et stigende behov for i de kommende år som følge af virksomhedernes behov for arbejdskraft.

KL

KL bakker op om regeringens intentioner og er enig i, at der skal arbejdes for, at flere kommer i arbejde. KL nærer stor betænkelighed ved konsekvenserne af de nedsatte ydelser. Det vil lægge stort pres på kommunerne i forhold til at finde boliger samt yde økonomisk hjælp i særlige tilfælde. Efter KL's opfattelse må det erkendes, at der for nogle udlændinge vil kunne gå et stykke

tid, før de kan komme i arbejde, idet mange job stiller krav om kvalifikationer. Hertil kommer, at nogle flygtninge ikke kan arbejde på grund af traumer, handicap, alder m.v. Der vil således være flygtninge, der ikke vil have mulighed for at supplere den lave hjælp med arbejdsindtægter.

KL finder, at det foreslåede niveau for introduktionsydelsen vil gøre det vanskeligere for kommunerne at finde en passende bolig til flygtninge, både generelt og især i forhold til lovens krav om, at huslejen ikke må overstige halvdelen af husstandsindkomsten. Dette gælder specielt for unge udeboende under 25 år, enlige med flere end 2 børn og de helt store familier.

Derfor vil kommunerne stå over for at skulle skaffe nogle billigere boliger og kan blive nødsaget til selv at købe boliger og leje dem ud til flygtninge med tab.

KL finder endelig, at det lave forsørgelsesniveau vil afstedkomme et meget stort antal ansøgninger om økonomisk hjælp i særlige tilfælde, og tager skarpt afstand fra forslaget om at nedsætte refusionssatserne/afskaffe refusionen for økonomisk hjælp i særlige tilfælde.

Kommentarer:

Det er korrekt, at mange job stiller krav om kvalifikationer. Regeringen arbejder for, at det skal blive nemmere at udnytte de kvalifikationer, som man har erhvervet i andre lande. Regeringen vil også arbejde for, at der kan gennemføres hurtigere og mere effektive uddannelsesforløb, så kvalifikationerne hurtigere kan opnås, f.eks. gennem at kombinere danskundervisning med praktisk arbejde.

Der er korrekt, at visse flygtninge ikke vil have mulighed for at komme hurtigt i arbejde på grund af traumer og andre lidelser. Også for andre persongrupper kan det have et længere perspektiv at komme i beskæftigelse eller uddannelse.

Hvad angår de ændrede refusionssatser for økonomisk hjælp i særlige tilfælde, vil kommu-

nerne få kompensation på sædvanlig vis efter forhandling med de kommunale parter.

Dansk Socialrådgiverforening

Dansk Socialrådgiverforening finder, at start-hjælpen vil medvirke til klientgørelse, og man finder, at den lave revalideringsydelse til personer, der modtager starthjælp, vil bevirke, at revalidering bliver vanskeliggjort på grund af de dårlige økonomiske forhold, herunder manglende muligheder for supplerende beskæftigelse.

Man finder det uværdigt, at ældre, der ikke kan få pension, skal have starthjælp, og at reduktionen i forsørgertillæg kan gå ud over børnene. Foreningen finder, at man bør følge udviklingen på området for at vurdere, om forslaget skaber en ny fattigdom.

Endelig finder DS, at reglen om hjemsendelse af forsørgelsesmæssige grunde kan give problemer især for kvinder, der bliver skilt f.eks. på grund af vold.

Kommentarer:

Om revalidering henvises til kommentarerne ovenfor til FTF.

Ældre, der ikke kan få pension, modtager hjælp efter § 27 i lov om aktiv socialpolitik. Denne bestemmelse blev i sin tid indsat, fordi udbetaling i henhold til de almindelige kontanthjælpssatser ville give nogle urimelige konsekvenser i forhold til det forsørgelsesgrundlag, der normalt ville være til rådighed for de pågældende. Med indførelsen af starthjælp er der ikke længere behov for bestemmelsen, da satserne ikke giver urimelige konsekvenser i forhold til det forsørgelsesgrundlag, der normalt ville være til rådighed for de pågældende.

Skilte og/eller voldsramte kvinder, der kan – eller forventes efter kort tid at kunne – forsørge sig selv, hjemsendes ikke. Danmarks forpligtelser efter internationale konventioner bliver naturligvis også respekteret i afgørelser om hjemsendelser.

Københavns Kommune

Generelle bemærkninger

Københavns Kommune finder, at forslaget er udtryk for massiv forskelsbehandling, der ikke er til gavn for den samlede integrationsindsats. Ved at sætte denne gruppe mennesker på en la-

vere ydelse, forhindrer man dem i at deltage i fritids- og foreningslivet, hvilket er afgørende for den sociale integration.

Med forslaget om starthjælp i stedet for revalideringsydelse rammes nogle af de tungeste grupper, nemlig de udlændinge, specielt flygtninge, som er revalideringsberettigede, fx torturofre, traumetilfælde mv. Denne gruppe har brug for særlig støtte for overhovedet at komme i nærheden af arbejdsmarkedet. Med forslaget udhules revalideringsinstrumentet, hvilket ikke kan anbefales.

Frederiksberg Kommune

Den lave starthjælp må forventes at øge behovet for hjælp til enkeltydelser.

Kommentarer:

Det er regeringens helt klare opfattelse, at arbejde er en forudsætning for vellykket integration. Den arbejdsmæssige integration og den sociale integration er ofte to sider af samme sag. Det er regeringens målsætning med udlændingepakken at få nye borgere hurtigere i arbejde. De øvrige muligheder for social integration, som Københavns Kommune nævner, vil fortsat være til stede. Nærværende lovforslag forhindrer ikke kommunerne og foreningslivet i fortsat at løfte deres sociale forpligtelser.

Hvad angår revalidering henvises til bemærkningerne under FTF.

Nævnet for Etnisk Ligestilling

Nævnet for Etnisk Ligestilling kan fuldt ud tilslutte sig forslagets hovedmål, nemlig at bringe flere med etnisk minoritetsbaggrund i beskæftigelse. Man mener dog, at starthjælpen vil medføre social forarmelse og marginalisering, idet man henviser til den tidligere regerings erfaringer med indførelsen af introduktionsydelsen i 1999. Nærværende forslag vil stille nyankomne værre.

Det er endvidere nævnets opfattelse, at nyankomne udlændinge i Danmark ikke har ret til offentlig ydelse. Denne opfattelse bygges på det grundlag, at der kan ske tvangsmæssig udsendelse af Danmark.

Nævnet er enig med regeringen i, at incitamentet til at finde arbejde vil være større med det nye forslag, men gør gældende, at udlændinges jobmuligheder i Danmark ikke skyldes manglende motivation, men andre barrierer. Nævnet

Bilag til bet. o. lovf. vedr. aktiv socialpolitik og integrationsloven

antager, at når regeringen fastholder kontant-hjælpsniveauet, erkendes dette at være det niveau, man kan leve for i Danmark.

Høringssvaret indeholder herefter omtale af de barrierer, der findes for udlændinge på det danske arbejdsmarked, herunder at 80 % af stillingerne ikke bliver slået op, og omtaler, at Danmark ifølge en ILO-undersøgelse i 1997 havde en diskriminationsprocent på 38,3.

Konkret er nævnet imod hjemsendelsesmuligheden, fordi den generelt er egnet til at nedsætte udlændinges incitament til at lære dansk og blive integreret. Man nævner herefter, at en komité under Europarådet er kommet til den konklusion, at hjemsendelsesmuligheden ikke er i overensstemmelse med Den Europæiske Socialpagt. Man henleder opmærksomheden på en særlig associeringsaftale mellem EU og Tyrkiet.

Endvidere omtaler nævnet konkret satserne og kritiserer, at der er taget udgangspunkt i SU-satserne, hvilket nævnet finder irrelevant. Endelig gør nævnet gældende, at da danskere er omfattet, er der ikke tale om direkte diskrimination, men at forslaget har massiv slagside i forhold til ikke danske statsborgere.

Kommentarer:

Bemærkningerne om hjælp og tvangsmæssig udsendelse beror formentlig på en misforståelse.

Det er ikke korrekt, at kontanthjælpen er det niveau, man kan leve for i Danmark. Kontanthjælpen for voksne er fastsat på grundlag af de maksimale dagpenge, hvor forsørgersatsen udgør ca. 80 procent af dagpengemaximum, og ikkeforsørgersatsen udgør 60 procent af dagpengemaximum.

Nævnet nævner diskrimination som en væsentlig barriere for indvandrernes problemer på arbejdsmarkedet, og refererer en ILO-undersøgelse fra 1997.

Rockwool Fonden (2000) og en DA-rapport fra 2001 peger på, at manglende dansk kundskaber er den udslagsgivende årsag til indvandrernes lave beskæftigelsesfrekvens. Blandt indvandrere, der taler godt dansk, er en markant større del i beskæftigelse – også blandt kvinderne.

Rockwool Fondens forskere afviser, at indvandrernes lave erhvervsfrekvens skyldes diskrimination. Der anerkendes dog en vis generel

diskrimination, som etniske danskere også kan komme ud for som følge af køn, alder, dialekt, udseende osv.

Mellemfolkeligt Samvirke

Mellemfolkeligt Samvirke henviser også til erfaringerne fra indførelsen af introduktionsydelsen i 1999, og at den blev ændret på baggrund af evaluering og almen kritik af ordningen.

Kritikken lægger sig i øvrigt tæt op ad bemærkningerne fra Nævnet for Etnisk Ligestilling, men nævner også, at ansatte i MS, som udsendes til lande uden for EU/EØS og som ikke er i en arbejdsløshedskasse, ikke vil være berettiget til kontanthjælp ved hjemkomsten. Dette vil også gælde for en medfølgende ægtefælle/partner. Det vil betyde, at færre vil søge ud som udviklingsarbejdere, mener MS.

Samtidig vurderes det, at den gruppe, der først og fremmest rammes, er udlændinge, og henviser i den forbindelse til flygtningekonventionens artikel 23. MS udtaler sig endelig om stramningen af reglerne omkring hjemsendelse.

Kommentarer:

Det er korrekt, at danskere, der opholder sig i udlandet, f.eks. som udsendte for MS, kan blive berørt af reglerne. De vil dog oftest – som organisationen selv nævner – have muligheden for at forsikre sig mod arbejdsløshed, hvorved de kan undgå af komme på starthjælp i tilfælde af arbejdsløshed ved hjemkomsten.

Det bemærkes, at tilskyndelsen til at søge ud som udviklingsarbejder er næppe afhængig af størrelsen af den kontanthjælp, man eventuelt måtte få brug for ved hjemkomsten.

Det Danske Center for Menneskerettigheder.

Centret konkluderer, at det finder, at der er grund til at regne med, at introduktionen af starthjælpen i praksis vil ramme udlændinge i langt højere grad end danske. Derfor rejser lovforslaget spørgsmål om indirekte diskrimination, et begreb som centret finder er anerkendt i både national og international ret.

Centeret nævner i lighed med Nævnet for Etniske Minoriteter, at en ekspertkomité under Europarådet er kommet til den konklusion, at hjemsendelsesmuligheden ikke er i overensstemmelse med Den Europæiske Socialpagt.

Man henleder opmærksomheden på en særlig associeringsaftale mellem EU og Tyrkiet.

Centret finder, at starthjælpen i visse tilfælde er under halvdelen af det beløb, som kontanthjælpen udgør. Derfor har centret fundet anledning til at orientere om begrebet nationale kvalitative mindstestandarder, men den tilknyttede FNkomité har været meget tilbageholdende med at vurdere de nationale standarder. Men ovennævnte ekspertkomité under Europarådet vil muligvis fremkomme med sin opfattelse heraf, idet denne komité ved tidligere lejligheder har beskæftiget sig med forholdet mellem stigningen i inflation og stigning i hjælpens niveau.

Kommentarer:

Det er regeringens opfattelse, at de foreslåede nye regler om indførelse af et optjeningsprincip for ret til kontanthjælp er i fuld overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder artikel 23 i flygtningekonventionen og forpligtelserne i medfør af Den Europæiske Socialpagt.

Dokumentations- og rådgivningscentret om racismediskrimination

Foreningen finder, at flygtningekonventionens artikel 23 i praksis bliver overtrådt. Man finder endvidere, at der er meget forringede muligheder i øvrigt for at kompensere for starthjælpen og at forslaget er diskriminerende.

Kommentarer:

Der henvises til kommentarerne under høringssvaret fra Det Danske Center for Menneskerettigheder.

Dansk Flygtningehjælp

Dansk Flygtningehjælp ser positivt på initiativerne for at få flygtninge og indvandrere hurtigere i arbejde, men er generelt betænkelig ved starthjælpen, som man ikke mener fremmer hverken beskæftigelsen eller integrationen. Dette bygges på tidligere erfaringer med forsøg med lavere ydelser.

Man finder ikke, at mulighederne for deltidsbeskæftigelse i nævneværdig grad vil forbedre de økonomiske forhold, og frygter for stigning i sort arbejde.

Argumenterne om de lave ydelser lægger sig tæt op ad bemærkningerne fra Nævnet for Etniske Minoriteter.

Dansk Flygtningehjælp finder, at danske statsborgere ikke rammes i samme omfang af reglerne om starthjælp som flygtninge og indvandrere og mener, at dette giver en vis forskelsbehandling.

Dansk Flygtningehjælp finder, at forslaget er problematisk i forhold til internationale konventioner om ligestilling og forbud mod diskrimination. Organisationen finder endvidere, at man med forslaget deler befolkningen op i et A- og B-hold, og at denne »stempling« af gruppen vil have en negativ konsekvens.

Forlængelsen af perioden hvori der kan ske hjemsendelse, kan især for kvinder, der får problemer i ægteskabet, få uheldige konsekvenser, mener Dansk Flygtningehjælp.

Man finder endvidere, at især flygtninge rammes hårdt af, at de ikke kan få forsørgersats, selv om de har ægtefælle og/eller børn i udlandet, som er afhængige af forsørgelsen. Det vil tillige kunne vanskeliggøre familiesammenføringen. Det kritiseres endvidere, at der gives starthjælp til personer over 60 år, som ikke er berettiget til social pension, og som ikke kan komme i arbejde. Det kan blive vanskeligt at finde en passende bolig i denne situation.

Organisationen finder, at ydelserne for aktive tilbud bør være ens for alle.

Dansk Flygtningehjælp anfører, at man går ud fra, at de ændrede refusionssatser for hjælp til enkeltudgifter ikke bør opfattes som en ændring af de gældende regler for bevilling af ydelsen. Man finder endelig, at forslaget om at nedsætte hjælpen til boligudgifter vil bevirke, at de økonomiske forhold for gruppen forringes betænkeligt, og at det er positivt, at forslaget kun omfatter personer, der tager ophold i Danmark efter 1. juli 2002.

Kommentarer:

Ydelserne efter aktivloven er som udgangspunkt tilpasset omkostningsniveauet her i landet og gælder som udgangspunkt »enhver, der opholder sig lovligt her i landet«. Regeringen finder det rimeligt, at de personer, der kan udløse udbetalinger af kontanthjælp, starthjælp og in-

produktionsydelse, fordi de ikke har noget at leve af, er tilstedeværende her i landet.

Det bemærkes i øvrigt, at de pågældende under ophold i asylcentre ikke får udbetalt kost-, lom-me-, og tøjpenge til andre end de personer, der konkret opholder sig i centret.

Regeringen finder det væsentligt at præcisere, at flygtninge har adgang til fuld folkepension. De er således ikke omfattet af reglerne for personer over 60 uden pensionsret.